

6. Domácnosti

6.1. Struktura domácností

Sčítáním lidu bylo v Moravskoslezském kraji zjištěno 507 608 hospodařících domácností. Na počtu domácností za celou Českou republiku se tak kraj podílí 11,6 %, což zhruba odpovídá i podílu na samotném počtu obyvatel.

Hospodařící domácnosti jsou dvojího druhu. Většinou se jedná o rodinné domácnosti, menší část tvoří nerodinné domácnosti, převážně pak domácnosti jednotlivců.

Průměrná velikost hospodařící domácnosti v kraji odpovídá republikovému průměru

Hospodařící domácnost v kraji je tvořena v průměru 2,34 osobami. To vcelku odpovídá průměrné velikosti hospodařící domácnosti za celou Českou republiku, při tom však výrazněji nižší průměrný počet členů hospodařící domácnosti je zaznamenán v hlavním městě Praze (2,1), naopak početně větší domácnosti jsou ve Zlínském kraji a na Vysočině.

Počet členů rodinných domácností je pochopitelně větší (v průměru 3,0 osoby). V případě nerodinných domácností je průměrný počet členů 1,17 osoby, a to díky 53 707 obyvatel žijících ve vícečlenných nerodinných domácnostech.

Tab. 6.1.1 Základní údaje o hospodařících domácnostech

	Hospodařící domácnosti celkem	v tom						
		rodinné domácnosti				nerodinné domácnosti		
		celkem	v tom tvořené			celkem	v tom	
			1 rodinou	2 rodinami	3 a více rodinami		domácnosti jednotlivců	vícečlenné nerodinné domácnosti
Počet domácností	507 608	322 962	315 748	7 150	64	184 646	163 089	21 557
%	100,0	63,6	62,2	1,4	0,0	36,4	32,1	4,2
Počet členů domácností	1 185 436	968 640	930 590	37 549	501	216 796	163 089	53 707
Průměrný počet členů	2,34	3,00	2,95	5,25	7,83	1,17	1,00	2,49

Struktura hospodařících domácností je odlišná v menších obcích od struktury domácností ve městech

Ve městech nad 5 tisíc obyvatel byl zjištěn větší podíl jednočlenných domácností než v menších obcích a navíc s velikostí obce tento podíl narůstá. Vícečlenné domácnosti (3 a více členů) se ve větší míře vyskytují v obcích do 5 tisíc obyvatel než ve větších městech.

Tab. 6.1.2 Hospodařící domácnosti podle velikostních skupin obcí a počtu členů

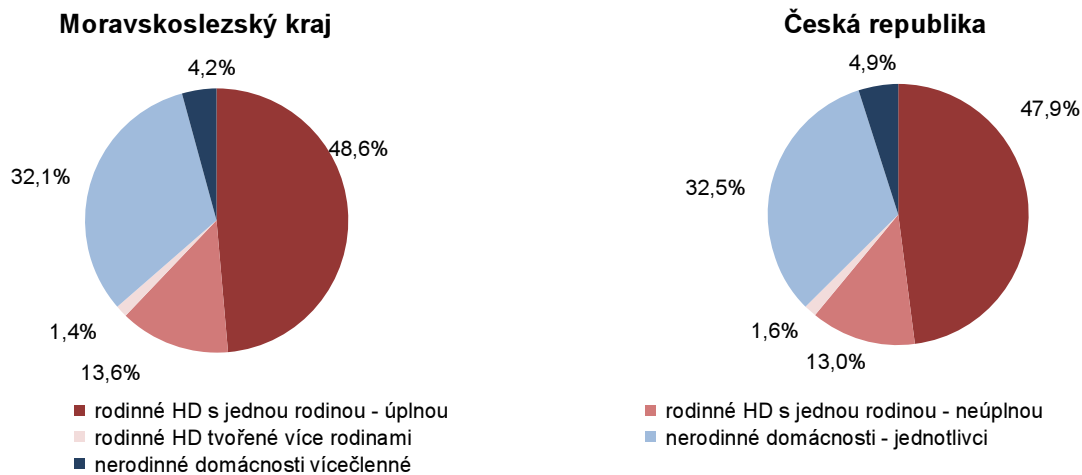
	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel							
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 - 99 999	100 000 a více
Hospodařící domácnosti	507 608	817	7 357	21 573	89 851	66 785	77 895	109 655	133 675
v tom podle počtu členů (%):									
1	32,1	26,6	27,8	24,9	25,2	30,2	32,8	34,5	36,8
2	30,2	30,6	27,0	27,5	28,3	29,7	30,1	31,6	31,4
3	17,6	16,5	17,8	18,5	18,6	18,0	18,1	17,2	16,7
4	14,6	17,4	17,1	19,8	19,2	16,1	14,2	12,7	11,7
5 a více	5,4	8,9	10,3	9,3	8,7	6,1	4,8	4,0	3,4

Podobně vypadají i podíly domácností podle jejich typu v jednotlivých velikostních skupinách obcí. S rostoucí velikostí obce klesá podíl rodinných domácností a naopak výrazně roste podíl domácností jednotlivců. Podíly vícečlenných nerodinných domácností jsou v jednotlivých velikostních skupinách obcí poměrně vyrovnané.

Tab. 6.1.3 Hospodařící domácnosti podle velikostních skupin obcí a typu domácnosti

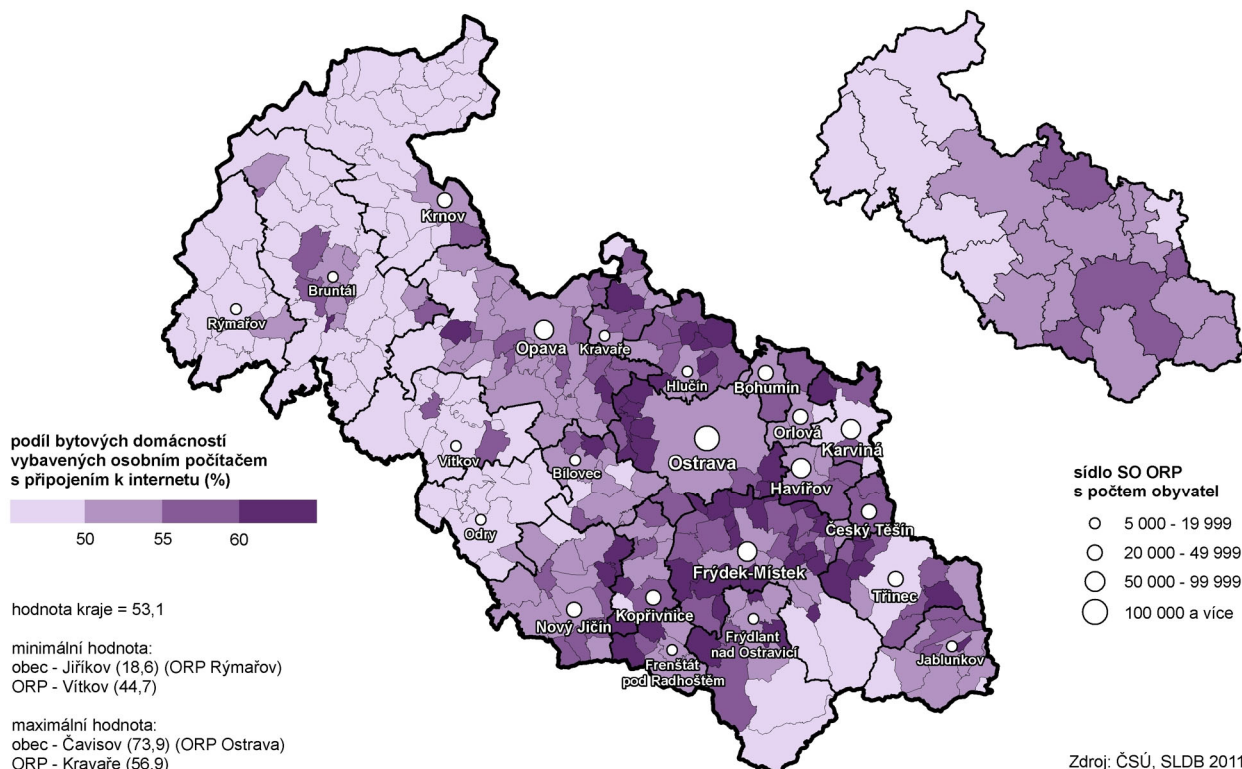
	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel							
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 - 99 999	100 000 a více
Hospodařící domácnosti	507 608	817	7 357	21 573	89 851	66 785	77 895	109 655	133 675
v tom (%):									
rodinné domácnosti	63,6	70,0	68,4	71,9	71,7	66,1	62,9	61,1	57,9
domácnosti jednotlivců	32,1	26,6	27,8	24,9	25,2	30,2	32,8	34,5	36,8
vícečlenné nerodinné domácnosti	4,2	3,4	3,8	3,2	3,1	3,7	4,3	4,5	5,3

Graf 6.1 Struktura hospodařících domácností

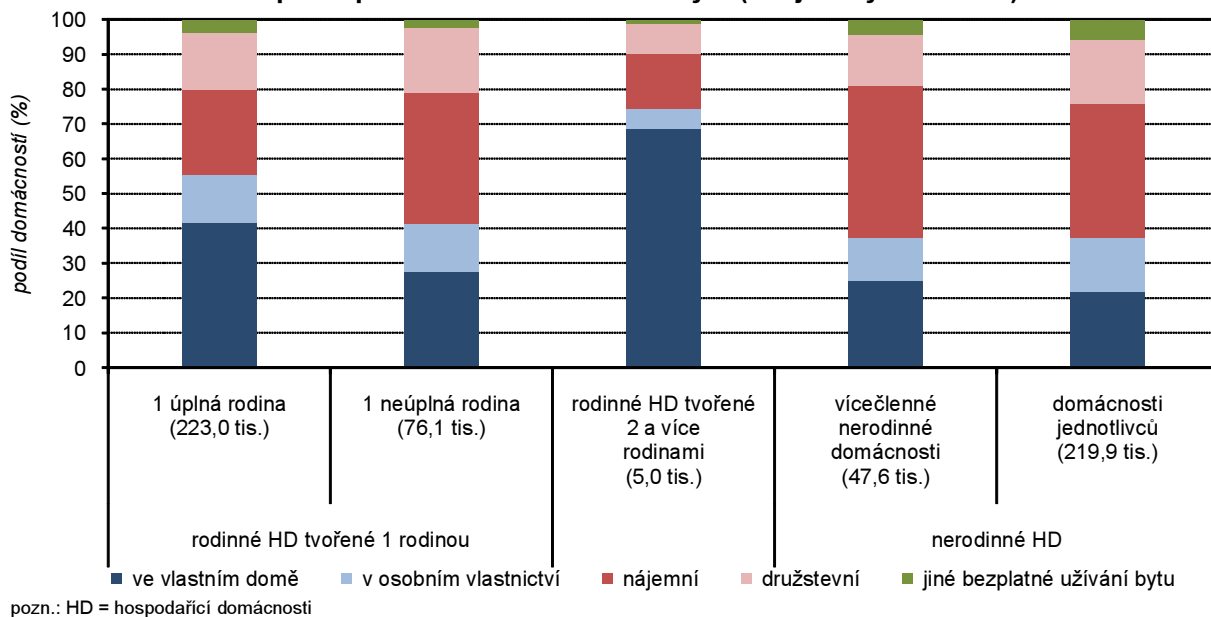

pozn.: HD = hospodařící domácnosti

Domácnosti vybavené internetem v obcích a správních obvodech ORP Moravskoslezského kraje

Graf 6.2 Hospodařící domácnosti bydlící v bytech podle typu domácnosti a podle právního důvodu užívání bytu (ze zjištěných hodnot)

Stále převažuje bydlení v bytových domech nad bydlením v rodinných domech

Většina domácností (60,1 %) bydlí v bytech, jež jsou součástí bytových domů. V těchto bytech bydlí 55,5 % rodinných domácností, a rovněž cca dvě třetiny domácností jednotlivců a obdobný podíl vícečlenných nerodinných domácností.

V bytech umístěných v rodinných domech bydlí menší část (39,0 %) hospodařících domácností bydlících v bytech. Zde mají své bydlení rodinné domácnosti (43,9 % z celkového počtu rodinných domácností tvořících jednu rodinu), ale i 71,9 % všech hospodařících domácností tvořených dvěma a více rodinami. V bytech stavěných v rodinných domech bydlí menší část (29,2 %) domácností jednotlivců a podobný podíl (28,1 %) vícečlenných nerodinných domácností.

Tab. 6.1.4 Základní údaje o bydlení hospodařících domácností

	Celkem	v tom						
		tvořené 1 rodinou				tvořené 2 a více rodinami	domácnosti jednotlivců	vícečlenné nerodinné domácnosti
		celkem	v tom					
			bez závislých dětí	se závislými dětmi				
Hospodařící domácnosti	507 608	315 748	176 721	139 027	7 214	163 089	21 557	
v tom podle způsobu bydlení:								
bydlící v bytech	503 425	314 254	175 942	138 312	7 206	160 715	21 250	
v tom (%):								
v rodinných domech	39,0	43,9	44,4	77,2	71,9	29,2	28,1	
v bytových domech	60,1	55,5	55,1	102,5	27,8	69,3	69,7	
v ostatních budovách	0,9	0,6	0,5	1,1	0,3	1,5	2,2	
bydlící mimo byty	3 657	977	547	430	4	2 374	302	
bydlící v zařízeních	526	517	232	285	4	x	.	

6.2. Rodinné domácnosti

Ve struktuře domácností převažují rodinné domácnosti, kde hospodaří jedna rodina

Při pohledu na strukturu hospodařících domácností v Moravskoslezském kraji vidíme, že 63,6 % představují rodinné domácnosti. Takových to domácností je 322 962 a v průměru hospodaří v rodinných domácnostech 3,0 osoby.

Podíl rodinných domácností v Moravskoslezském kraji na celé České republice je 11,8 %, což je o něco málo (o 0,2 procentního bodu) vyšší podíl než je podíl všech hospodařících domácností

Pozoruhodné na počtech rodinných domácností podle velikostních skupin obcí je především to, že v případě neúplných rodin podíly těchto rodin se závislymi dětmi s velikostní skupinou obce rostou a naopak podíly neúplných rodin bez závislých dětí klesají.

Tab. 6.2.1 Rodinné domácnosti podle velikostních skupin obcí a podle typu domácnosti

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel							
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 - 99 999	100 000 a více
Rodinné domácnosti	322 962	572	5 035	15 501	64 405	44 123	49 000	66 946	77 380
v tom:									
tvořené 1 rodinou	315 748	555	4 840	14 963	62 083	43 027	48 061	65 871	76 348
úplné rodiny	246 813	446	3 921	12 440	51 693	34 189	36 927	50 043	57 154
v tom (%):									
se závislymi dětmi	41,2	39,9	41,9	44,4	43,9	42,1	41,4	39,1	39,2
bez závislých dětí	58,8	60,1	58,1	55,6	56,1	57,9	58,6	60,9	60,8
neúplné rodiny	68 935	109	919	2 523	10 390	8 838	11 134	15 828	19 194
v tom (%):									
se závislymi dětmi	54,2	42,2	45,7	46,7	47,0	53,7	56,4	55,9	57,0
bez závislých dětí	45,8	57,8	54,3	53,3	53,0	46,3	43,6	44,1	43,0
tvořené 2 a více rodinami	7 214	17	195	538	2 322	1 096	939	1 075	1 032

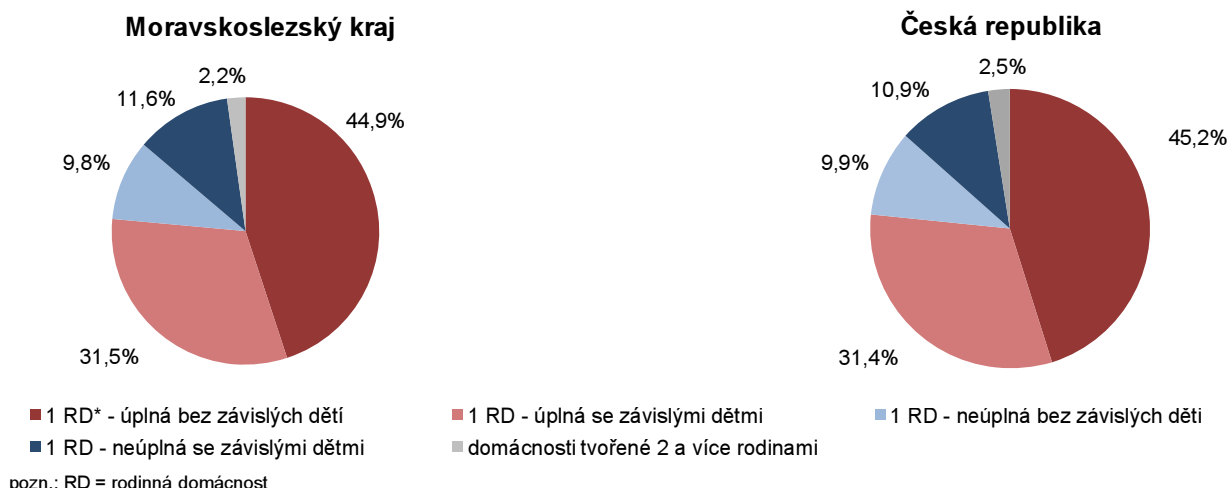
V rozhodující většině rodinných domácností (97,8 %) hospodaří jen jedna rodina. Převážně (ze 78,2 %) se jedná o úplnou rodinu. Úplné jednorodinné domácnosti bez závislých dětí tvoří cca 45 % a se závislymi dětmi 31,5 % všech rodinných domácností.

Statisticky významný je ale i 2,2 % podíl rodinných domácností, kde hospodaří rodiny dvě. Průměrný počet členů v takovýchto domácnostech činí 5,25 osoby.

Tab. 6.2.2 Rodinné domácnosti (vč. partnerství osob stejného pohlaví) podle počtu členů a podle typu domácnosti

	Celkem	v tom s počtem členů (%)				Průměrný počet členů hospodařící domácnosti	
		2	3	4	5 a více	celkem	z toho s vlastním příjmem
Rodinné domácnosti	322 962	42,7	26,6	22,6	8,2	3,00	1,47
v tom:							
tvořené 1 rodinou	315 748	43,6	27,2	22,4	6,7	2,95	1,44
úplné rodiny	246 813	39,9	26,2	26,3	7,6	3,04	1,52
v tom:							
bez závislých dětí	145 140	67,8	22,6	7,6	2,0	2,45	1,26
se závislymi dětmi	101 673	x	31,5	52,8	15,7	3,89	1,88
neúplné rodiny	68 935	57,1	30,5	8,7	3,6	2,61	1,19
v tom:							
bez závislých dětí	31 581	73,8	19,6	4,5	2,1	2,36	1,40
se závislymi dětmi	37 354	43,1	39,8	12,3	4,8	2,82	1,01
tvořené 2 rodinami	7 150	x	x	29,9	70,1	5,25	2,48
v tom:							
2 úplné rodiny	3 239	x	x	15,5	84,5	5,60	2,79
2 neúplné rodiny	548	x	x	52,6	47,4	4,81	2,14
1 úplná a 1 neúplná rodina	3 363	x	x	40,2	59,8	4,98	2,24
tvořené 3 a více rodinami	64	x	x	x	100,0	7,83	3,66

Graf 6.3 Struktura rodinných domácností

Rodinné domácnosti bydlí převážně (z 99,5 %) v bytech a přitom 96,4 % rodinných domácností žije v bytech standardně vybavených a jen 2,7 % v bytech se sníženou kvalitou (bez ústředního topení, s příslušenstvím zcela nebo částečně mimo byt). Podíl úplných rodin bydlících v bytech se sníženou kvalitou je ještě nižší (2,0 %), výrazně vyšší podíl (5,2 %) je u tohoto typu bydlení zjištěn v případě bydlení neúplných rodin. Nejvyšší podíl rodinných domácností bydlících v bytech se sníženou kvalitou (6,3 %) byl zaznamenán ve skupině neúplných domácností s jedním závislým dítětem.

Tab. 6.2.3 Rodinné domácnosti bydlící v bytech podle typu domácnosti a podle typu bytu, právního důvodu užívání a velikosti bytu

	Celkem	v tom hospodařící domácnosti tvořené								2 a více rodinami
		1 rodinou								
		úplné rodiny				neúplné rodiny				
		celkem	s počtem závislých dětí			celkem	s počtem závislých dětí			
			0	1	2 a více		0	1	2 a více	
Rodinné domácnosti bydlící v bytech	321 460	245 807	144 489	48 260	53 058	68 447	31 453	25 740	11 254	7 206
z toho podle typu bytu (%):										
byty standardní	96,4	97,4	97,3	96,7	98,4	92,8	93,5	90,9	95,2	98,3
byty se sníženou kvalitou	2,7	2,0	2,1	2,6	1,2	5,2	5,0	6,3	3,1	1,5
z toho podle právního důvodu užívání bytu (%):										
ve vlastním domě	37,7	40,3	38,4	38,9	46,7	25,2	30,9	19,3	22,8	67,1
v osobním vlastnictví	13,0	13,3	14,1	12,8	11,6	12,8	13,2	12,8	11,6	5,6
jiné bezplatné užívání bytu	3,3	3,7	4,3	2,5	3,0	2,2	2,3	2,0	2,5	1,3
nájemní	25,7	23,5	23,6	24,5	22,0	34,9	30,6	37,6	40,8	15,5
družstevní	15,9	15,9	16,0	17,1	14,3	16,8	16,1	17,9	16,2	8,3
z toho podle počtu obytných místností bytu (%):										
1	2,3	1,8	2,1	1,7	1,1	4,1	3,6	4,9	3,6	1,6
2	8,6	7,6	8,7	6,9	5,0	12,7	11,9	13,9	12,0	4,1
3	25,5	25,0	27,6	23,2	19,5	28,3	28,6	28,3	27,6	14,2
4	34,3	35,9	35,2	36,7	36,9	29,3	29,9	27,6	31,5	28,5
5 a více	24,7	26,3	22,7	27,2	35,2	16,4	18,2	13,5	18,0	49,2

Vlastnický vztah k bydlení se liší v závislosti, zda se jedná o úplnou, či neúplnou rodinnou domácnost

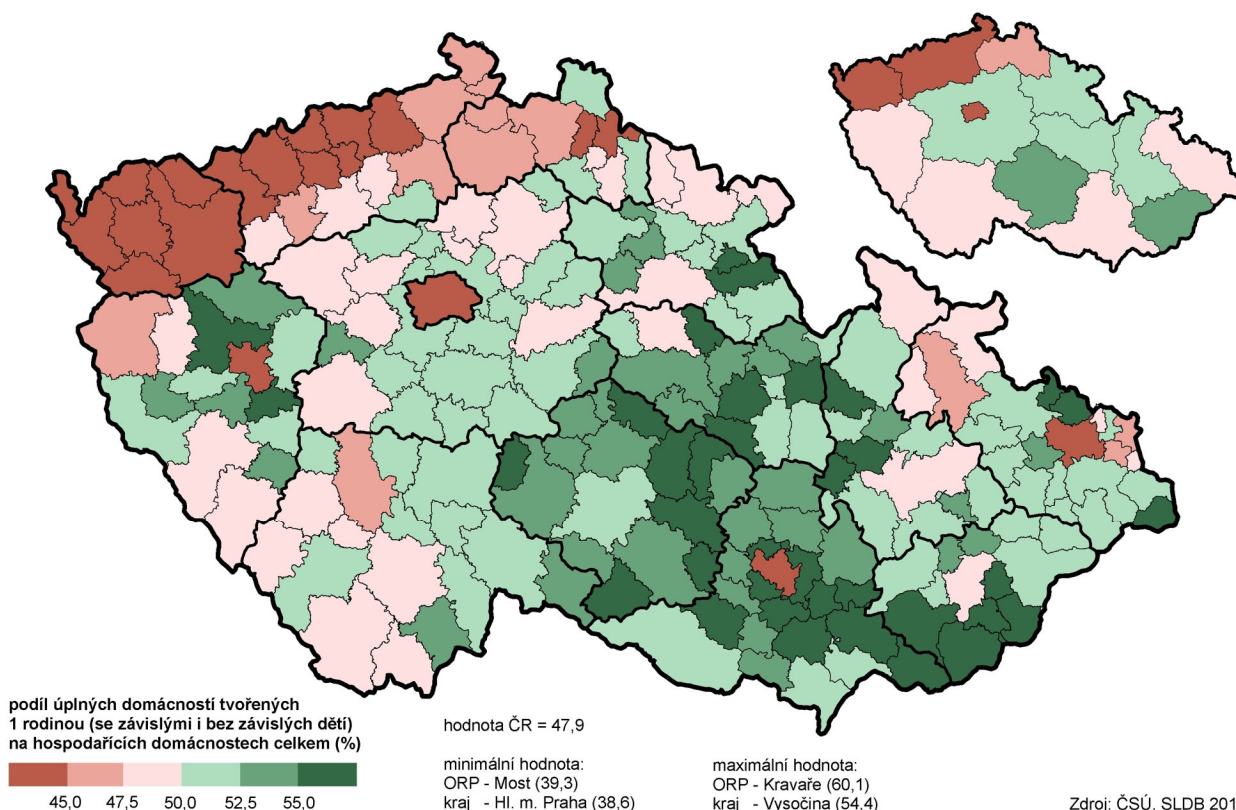
Polovina (50,7 %) rodinných domácností bydlících v bytech má byt v osobním vlastnictví nebo ve vlastním domě. Zhruba čtvrtina rodinných domácností žije v bytě nájemním a 15,9 % v bytě družstevním. Tyto vlastnické vztahy k užívanému bytu se liší podle toho, zda se jedná o úplnou nebo neúplnou rodinnou domácnost. Úplné rodiny bydlí nadprůměrně (z 53,6 %) v bytě ve

vlastním domě popř. v bytě v osobním vlastnictví, naopak neúplné rodiny ve větší míře bydlí v bytech nájemních (34,9 %), popř. družstevních (16,8 %).

Třetina domácností má v čele rodiny ekonomicky neaktivní osobu

V Moravskoslezském kraji bylo zjištěno 315 289 rodinných domácností tvořených jednou rodinou. Zhruba dvě třetiny jednorodinných domácností má v čele ekonomicky aktivní osobu, v 5,5 % případů se však jedná o osobu tč. nezaměstnanou. Ve zhruba 30 % jednorodinných domácností byla zjištěna v čele rodiny osoba ekonomicky neaktivní.

Úplné rodiny ve správních obvodech ORP a krajích

Neúplných jednorodinných domácností je 21,8 % z celkového počtu jednorodinných domácností. Jedná se většinou (z 54,2 %) o domácnosti se závislými dětmi. Právě v takovýchto typech domácností byl zjištěn nadprůměrný počet domácností, v jejichž čele je ekonomicky aktivní osoba (78,3 %), ale i výrazně nadprůměrný počet domácností, kdy je v čele domácnosti osoba nezaměstnaná (12,6 % neúplných rodin se závislými dětmi).

Tab. 6.2.4 Domácnosti tvořené 1 rodinou podle typu rodiny a ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti

	Celkem	v tom					
		úplné rodiny				neúplné rodiny	
		celkem	v tom		celkem	v tom	
			bez závislých dětí	se závislými dětmi		bez závislých dětí	se závislými dětmi
Domácnosti tvořené 1 rodinou	315 748	246 813	145 140	101 673	68 935	31 581	37 354
v tom ekonomická aktivity osoby v čele domácnosti (%):							
ekonomicky aktivní	66,5	67,5	48,7	94,4	62,8	44,6	78,3
v tom:							
zaměstnaná	61,0	63,1	44,6	89,5	53,4	38,7	65,7
nezaměstnaná	5,5	4,4	4,0	4,9	9,5	5,8	12,6
ekonomicky neaktivní	29,9	29,6	48,2	2,2	30,9	50,4	14,4
ekonomická aktivity nezjištěna	3,6	2,8	3,1	1,7	6,3	5,0	7,3

Necelá polovina domácností tvořených jednou rodinou má v čele domácnosti zaměstnance. Zaměstnavatelů, popř. osob samostatně výdělečně činných (OSVČ) bylo v čele v 11,7 % těchto rodinných domácností. Z pohledu typu bydlení je patrné, že právě zaměstnavatelé, ale i OSVČ preferují ve větší míře bydlení ve vlastním domě.

Tab. 6.2.5 Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou - manželské páry a faktická manželství bydlící v bytech podle právního důvodu užívání bytu a ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti

	Celkem	z toho podle právního důvodu užívání bytu (%)				
		ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	jiné bezplatné užívání	nájemní	družstevní
Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou - manželské páry a faktická manželství bydlící v bytech	245 348	40,3	13,3	3,7	23,4	15,9
v tom podle ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti:						
zaměstnaní	155 090	42,9	13,0	2,6	22,2	16,4
v tom podle postavení v zaměstnání:						
zaměstnanci	120 735	40,5	13,4	2,5	23,3	17,8
zaměstnavatelé	8 535	62,7	10,0	2,3	11,9	9,1
osoby pracující na vlastní účet	20 276	50,3	11,9	3,1	19,0	12,1
ostatní vč. nezjištěno	5 544	39,6	11,5	2,1	26,4	14,1
nezaměstnaní	10 637	31,4	10,9	1,7	36,9	15,3
ekonomicky neaktivní	72 680	37,3	14,6	6,5	23,3	15,0
ekonomická aktivita nezjištěna	6 941	26,0	9,4	1,8	30,8	12,5

Přibývá lidí, kteří spolu žijí bez svatby a často mají i rodinu

Více než 5 % z hospodařících domácností Moravskoslezského kraje a 8,3 % z rodinných domácností tvoří tzv. faktická manželství, tj. manželství bez svatby. Jen 53,4 % těchto svazků žije bez závislých dětí a naopak 18,2 % se stará o 2 a více dětí. Nejčastěji se jedná o rodinu tvořenou dvěma svobodnými lidmi (40,5 %), ve 27,4 % případů se pak jedná o rozvedené nebo ovdovělé partnery. Faktická manželství se z pohledu věku ženy vyskytují prakticky ve všech sledovaných věkových skupinách, nejčastěji pak ve věkové kategorii žen 25 až 34 let (36,4 % případů).

Výrazně nižší podíl ekonomicky neaktivních osob v čele rodinné domácnosti představující tzv. faktické manželství je dán i věkovou strukturou těchto domácností. Např. věková struktura žen žijících v takovém svazku je výrazně posunuta směrem k mladším věkovým skupinám. Přes 50 % těchto žen je ve věku 25-39 let a jen pětina má více než 50 let. Bez závislých dětí funguje 53,4 % takových rodin, v dalších 28,4% případů se jedná o faktické manželství s jedním dítětem a v 15 % se 2 dětmi.

Více než pětina rodinných domácností tvoří neúplnou rodinu, v jejíž čele je převážně žena

V Moravskoslezském kraji bylo zjištěno celkem 68 935 domácností tvořených jednou neúplnou rodinou. Většinou, v 82,1 % případů, se jedná o domácnosti, v jejichž čele je žena bez závislého dítěte, popř. s jedním závislým dítětem. Zároveň většina žen v čele neúplné domácnosti (52,3 %) jsou zaměstnané převážně v postavení zaměstnance. Necelá třetina žen v čele těchto neúplných rodin je ekonomicky neaktivní, většinou bez závislého dítěte.

Z pohledu rodinného stavu ženy v čele neúplné domácnosti se jedná téměř v polovině případů o ženy rozvedené, a až z jedné čtvrtiny o ženy ovdovělé. Nejpočetnější skupiny těchto žen se vyskytují ve věku od 35 do 50 let (43,0 % z celkového počtu).

Tab. 6.2.6 Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou - faktická manželství podle věku ženy, počtu závislých dětí a rodinného stavu partnerů

	Celkem		z toho podle věku ženy (%)				
	počet	%	15 - 24	25 - 34	35 - 39	40 - 49	50 a více
Faktická manželství	26 652	100,0	11,4	36,4	14,6	17,3	20,3
v tom podle počtu závislých dětí:							
bez závislých dětí	14 229	53,4	13,8	28,6	5,5	16,2	35,8
1 dítě	7 561	28,4	11,5	46,5	18,7	19,5	3,9
2 děti	4 007	15,0	4,2	43,8	33,7	17,7	0,5
3 a více dětí	855	3,2	4,1	42,3	38,7	14,7	0,1
z toho podle rodinného stavu:							
muž i žena svobodní	10 794	40,5	25,2	62,0	9,6	3,0	0,8
muž svobodný, žena vdaná	104	0,4	4,8	47,1	18,3	27,9	9,6
muž svobodný, žena rozvedená nebo ovdovělá	3 228	12,1	0,7	21,5	24,8	42,3	24,9
muž ženatý, žena svobodná	138	0,5	19,6	54,3	10,9	14,5	5,8
muž ženatý, žena vdaná	2 149	8,1	1,4	15,8	17,6	46,5	38,9
muž ženatý, žena rozvedená nebo ovdovělá	218	0,8	0,5	8,3	18,3	56,9	37,2
muž rozvedený nebo ovdovělý, žena svobodná	2 553	9,6	8,9	51,7	21,4	16,1	5,7
muž rozvedený nebo ovdovělý, žena vdaná	169	0,6	0,6	17,8	20,7	51,5	29,0
muž i žena rozvedení nebo ovdovělí	7 296	27,4	0,1	6,6	13,9	57,9	46,5

Většina úplných rodin je bezdětná Domácnosti tvořené jednou úplnou rodinou se v průměru starají o 0,67 závislého dítěte. Převážná většina těchto rodin (58,8 %) jsou ale domácnosti bezdětné. Rodiny s jedním resp. se dvěma závislými dětmi jsou zastoupeny podílově zhruba stejně - cca 19 %. Rodiny s větším počtem závislých dětí se na domácnostech tvořených jednou úplnou rodinou podílí jen 3,1 %, přitom 4 a více závislých dětí má zhruba 0,5 % takových domácností.

Tab. 6.2.7 Domácnosti tvořené 1 neúplnou rodinou podle počtu závislých dětí a ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti

	V čele muž	v tom s počtem závislých dětí			V čele žena	v tom s počtem závislých dětí		
		0	1	2 a více		0	1	2 a více
Neúplné rodiny	12 337	6 390	4 451	1 496	56 598	25 191	21 524	9 883
v tom podle ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti:								
zaměstnaní	7 175	2 953	3 158	1 064	29 609	9 283	14 160	6 166
v tom podle postavení v zaměstnání:								
zaměstnanci	5 459	2 237	2 400	822	25 123	7 825	11 968	5 330
zaměstnavatelé	381	143	190	48	631	221	293	117
osoby pracující na vlastní účet	979	391	444	144	2 047	620	989	438
ostatní vč. nezjištěno	356	182	124	50	1 808	617	910	281
nezaměstnaní	1 030	459	407	164	5 505	1 387	2 745	1 373
ekonomicky neaktivní	3 174	2 554	505	115	18 125	13 354	2 918	1 853
ekonomická aktivita nezjištěna	958	424	381	153	3 359	1 167	1 701	491

O v průměru největší počet závislých dětí (1,49) se starají v jedno rodinných úplných domácnostech, kde manželka nebo družka osoby v čele domácnosti je ve věku 35 – 44 let. O něco menší průměrný počet dětí (1,27) je v těch domácnostech, kdy má manželka (družka) 25 – 34 let. Mladé manželky, družky ve věku 15 – 24 let se starají v průměru jen o 0,55 závislého dítěte.

V 37,6 % domácností tvořených úplnou rodinou je žena ekonomicky neaktivní. Jedná se převážně o ženy v důchodovém popř. předdůchodovém věku (55 let a více). Poměrně početné skupiny neaktivních žen jsou i ve věkových skupinách 30 až 40 let – dobrovolná nezaměstnanost žen v domácnosti.

Graf 6.4 Struktura domácností tvořených 1 rodinou podle počtu závislých dětí

Ve více než pětině rodinných domácností mají oba manželé střední vzdělání popř. jsou vyučeni

Úplné jedno rodinné domácnosti mají v čele domácnosti většinou (z 47,7 %) osobu (muže) vyučenou, popř. se středním vzděláním bez maturity. S úplným středním vzděláním s maturitou má osobu v čele těchto domácností 27,8 % rodin. Osoba v čele úplných jedno rodinných domácností s vysokoškolským vzděláním se vyskytuje v 15,1 % případů.

Co se týká manželek (partnerek) osob v čele domácností tvořených jednou úplnou rodinou tak VŠ vzdělání má jen 12,8 %, naopak jen základní vzdělání 16,4 % žen. Jen 0,3 % je těch domácností, kdy je v čele domácností vysokoškolák a jeho žena (partnerka) má jen základní vzdělání. Ještě menší, téměř zanedbatelný 0,1 % podíl je těch jedno rodinných úplných domácností, kdy žena má vysokoškolské vzdělání a muž (partner) jen vzdělání základní. Podílově největší (21,6 %) jsou však rodiny, kdy manželé (partneři) mají oba střední vzdělání vč. vyučného listu bez maturity.

Domácnosti tvořené jednou rodinou mají v čele většinou ekonomicky aktivní osobu

Z pohledu ekonomické aktivity osoby v čele domácností tvořených jednou rodinou je vidět, že 63,1 % těchto osob bylo v době sčítání zaměstnaných a jen 4,4 % nezaměstnaných. Téměř 30 % osob v čele těchto domácností však představovaly osoby ekonomicky neaktivní (vše s vědomím, že u necelých 3 % domácností se ekonomická aktivita nepodařila zjistit). Tyto podíly jsou poněkud jiné v případech, kdy se nejedná o rodinu tvořenou manželským párem, ale o domácnost spolu nesezdaných partnerů (druh s družkou, přitom jeden z partnerů může být nadále formálně ženatý nebo vdaná). Tato takzvaná faktická manželství představují již 10,8 % všech domácností tvořených jednou úplnou rodinou. Právě v těchto domácnostech je výrazně vyšší podíl osob v čele domácnosti zaměstnaných (přes 77 %) ale i více než dvojnásobný podíl nezaměstnaných (8,0 %). To vše na úkor ekonomicky neaktivních, kterých je v těchto typech domácností jen 12,6 %.

6.3. Nerodinné domácnosti

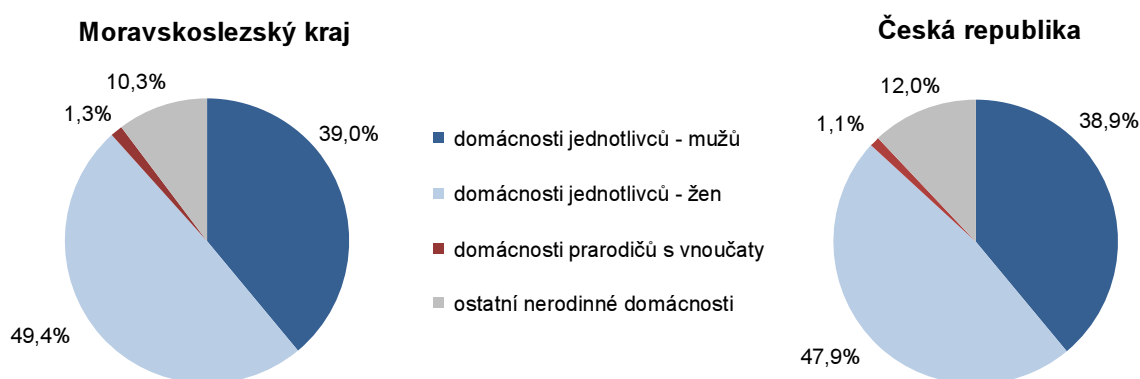
Podíl nerodinných domácností, většinou domácností jednotlivců, je v kraji pod republikovým průměrem

Nerodinné domácnosti, tj. domácnosti jednotlivců nebo domácnosti tvořené dvěma nebo více příbuznými či nepříbuznými osobami, představují v Moravskoslezském kraji 36,4 % všech hospodařících domácností. Tento podíl je cca o jeden procentní bod pod republikovým průměrem. Na počtu nerodinných domácností v celé České republice se nerodinné domácnosti v Moravskoslezském kraji podílí 11,3 %.

Více než polovina nerodinných domácností (53,6 %) se vyskytuje ve velkých městech kraje nad 50 tisíc obyvatel. Většinou se jedná o osoby žijící a hospodařící tzv. „single“, tj. o domácnosti jednotlivců. Těch je v kraji 163 089, tj. 88,3 % z nerodinných domácností (o 1,5 procentního bodu vyšší podíl než v celé ČR).

Vícečlenné nerodinné domácnosti představují 11,7 % nerodinných domácností, průměrná velikost takové domácnosti čítá 2,49 členů.

Graf 6.5 Struktura nerodinných domácností podle typu hospodařící domácnosti

Tab. 6.3.1 Nerodinné domácnosti podle velikostních skupin obcí a typu domácnosti

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel							
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 - 99 999	100 000 a více
Nerodinné domácnosti	184 646	245	2 322	6 072	25 446	22 662	28 895	42 709	56 295
v tom:									
domácnosti jednotlivců	163 089	217	2 046	5 378	22 652	20 180	25 560	37 821	49 235
z toho ženy (%)	55,9	46,1	50,3	52,8	55,5	56,9	56,3	56,2	55,7
vícečlenné nerodinné domácnosti	21 557	28	276	694	2 794	2 482	3 335	4 888	7 060
z toho domácnosti prarodičů s vnoučaty (%)	11,5	10,7	12,0	10,8	14,0	11,8	10,4	12,6	10,1

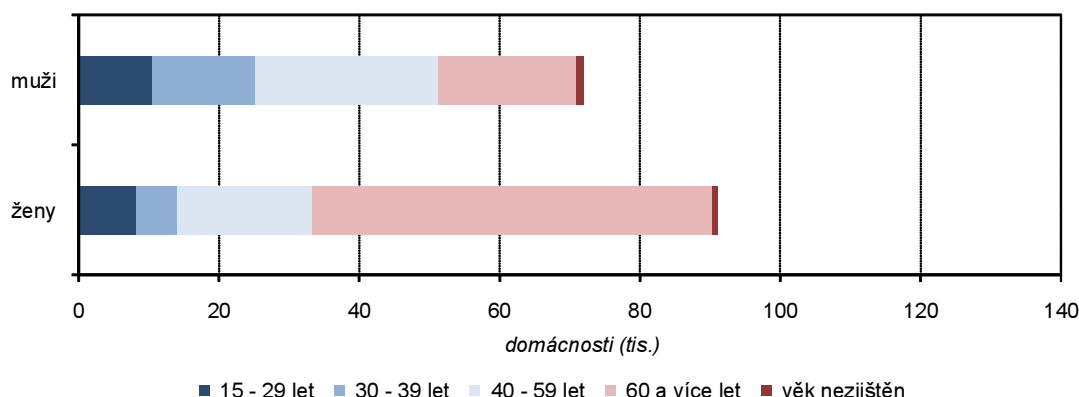
Domácnosti jednotlivců jsou většinou ovdovělé ženy, nebo svobodní muži

Domácnosti jednotlivců tvoří ve větší míře ženy (55,9 % z celkového počtu). Typické pro domácnosti jednotlivců je, že v případě žen se jedná v téměř polovině případů o ovdovělé ženy, zatímco v případě mužů jde převážně (ze 41,9 %) o svobodné. Z pohledu ekonomické aktivity domácností jednotlivců se jedná v případě mužů převážně (z 52,5 %) o muže zaměstnané a v případě žen 62,5 % jednočlenných domácností představují nepracující důchodkyně. Liší se věková struktura mužů a žen tvořících jednočlennou domácnost. S rostoucím věkem převažují domácnosti žen nad domácnostmi mužů.

Tab. 6.3.2 Domácnosti jednotlivců podle pohlaví, rodinného stavu, ekonomické aktivity a věku

	Muži celkem	z toho rodinný stav (%)				Ženy celkem	z toho rodinný stav (%)			
		svobodní	ženatí	rozvedení	ovdovělí		svobodné	vdané	rozvedené	ovdovělé
Domácnosti jednotlivců	71 962	41,9	13,4	32,7	11,7	91 127	18,6	8,0	25,1	48,2
v tom podle ekonomické aktivity:										
zaměstnaní	37 799	50,8	13,1	33,8	2,3	24 454	40,5	12,3	34,6	12,6
nezaměstnaní	6 352	54,6	7,2	36,3	1,8	4 019	40,9	10,5	39,8	8,8
nepracující důchodci	19 524	15,6	15,8	32,8	35,8	56 933	4,4	5,4	20,5	69,7
ostatní ekonomicky neaktivní	1 788	83,8	4,5	10,5	1,0	2 148	73,6	12,2	8,8	5,4
nezjištěno	6 499	45,1	16,3	28,1	7,0	3 573	37,0	14,1	26,4	20,9
v tom podle věku:										
do 29 let	10 464	94,7	3,7	1,5	0,0	8 173	91,4	6,2	2,3	0,0
30 - 49 let	27 617	51,2	12,6	35,6	0,4	11 870	44,1	16,0	37,1	2,7
50 - 64 let	19 148	21,3	17,9	52,4	8,3	23 992	8,5	12,8	46,0	32,7
65 - 74 let	7 969	11,9	19,3	34,2	34,5	21 930	4,1	6,1	22,2	67,6
75 let a více	5 745	5,6	12,6	12,8	68,9	24 390	2,7	1,9	9,5	85,9
nezjištěný věk	1 019	73,5	5,0	2,7	1,0	772	85,6	3,9	2,5	3,6

Graf 6.6 Domácnosti jednotlivců podle pohlaví a věku

Většina domácností jednotlivců bydlí v bytě samostatně. Více než 30 % z nich obývá byt ve vlastním domě popř. v osobním vlastnictví a byt nájemní obývá 35,2 % domácností jednotlivců bydlící samostatně. Ale nemalá část (cca 12 %) domácností jednotlivců bydlí v bytě spolu s další popř. dalšími hospodařícími domácnostmi.

Tab. 6.3.3 Domácnosti jednotlivců bydlící v bytech podle právního důvodu užívání bytu a podle ekonomické aktivity a postavení v zaměstnání obyvatel bytu

	Bydlící samostatně v bytě	z toho podle právního důvodu užívání bytu (%)				Bydlící v bytě s dalšími HD
		ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	nájemní	družstevní	
Domácnosti jednotlivců	141 671	16,3	14,4	35,2	17,0	19 044
v tom ekonomická aktivita:						
zaměstnaní	53 366	15,5	15,7	35,8	19,4	8 000
v tom podle postavení v zaměstnání:						
zaměstnanci	43 097	14,2	15,8	36,7	20,3	6 304
zaměstnavatelé	1 694	30,8	16,5	24,0	12,9	252
pracující na vlastní účet	5 585	21,1	15,0	31,5	16,1	929
ostatní vč. nezjištěno	2 990	13,8	14,5	37,4	15,8	515
nezaměstnaní	8 527	11,5	10,2	45,2	16,0	1 597
ekonomicky neaktivní	72 377	18,2	14,5	34,3	16,2	7 347
nezjištěná ekonomická aktivita	7 401	8,7	7,7	27,9	9,0	2 100

Typická vícečlenná nerodinná domácnost má 2,5 členů

Vícečlenných nerodinných domácností bylo v Moravskoslezském kraji zjištěno 21 557, z toho 11,5 % tvoří specifická skupina domácností prarodičů s vnoučaty. Většina, téměř dvě třetiny nerodinných domácností, představují dvoučlenné domácnosti, ale v 10,7 % případů se jedná o nerodinné domácnosti tvořené 4 a více členy. V nerodinných vícečlenných domácnostech žije průměrně cca 2,5 osoby převážně v nájemních bytech (28,3 %), popř. ve vlastním domě či bytě v osobním vlastnictví (28,3 %).

Tab. 6.3.4 Vícečlenné nerodinné domácnosti podle počtu členů a počtu ekonomicky aktivních osob

	Celkem	v tom s počtem členů (%)				Průměrný počet členů domácnosti	
		2	3	4	5 a více	celkem	z toho s vlastním příjmem
Vícečlenné nerodinné domácnosti	21 557	72,7	16,6	6,4	4,3	2,49	1,40
v tom s počtem ekonomicky aktivních osob:							
0	6 646	78,4	13,8	4,8	3,0	2,37	0,89
1	8 292	77,4	15,1	5,1	2,3	2,35	1,39
2	5 672	71,1	18,1	6,8	3,9	2,47	1,76
3	714	x	53,9	25,9	20,2	3,90	2,62
4 a více	233	x	x	27,9	72,1	7,24	4,40